

Çağdaş Eğitim Sistemi:

- 1)Bireyleri tüm yönleri ile geliştirir.
- 2)Bireyleri kendisi ve toplum için yetiştirir.
- 3)3'e ayrılır.

a)Öğretim

b)Yönetim

c)Öğrenci kişilik hizmetleri (6 tanedir):

- 1)**Sağlık:** Aşılar, taramalar, bilgilendirme çalışmaları
- 2)**Sosyal yardım:** Burs, yurt, kıyafet ve gıda yardımı
- 3)**Rehberlik:** Psikolojik danışma, oryantasyon, bireyi tanıma, müşavirlik
- 4)**Sosyo-kültürel:** Eğitsel kollar, geziler, tiyatro (okulu sevdiren)
- 5)**Özel yetiştirme:** Kurs, etüt
- 6)**Özel Eğitimi:** (RAM) tanısı ile eğitim

Rehberlik nedir?:

- Bireylerin kendilerini tanımaları, çevresindeki olanakların farkına varmaları ve gerçekçi kararlar alarak kendilerini gerçekleştirebilmeleri için yapılan sistemli ve profesyonel yardım.
- Birey merkezlidir.
- Gelişim ve uyuma dönüktür.
- Profesyoneldir.
- Amaç kendini gerçekleştirmedir.
- Bir süreçtir.

Rehberlik süreci:

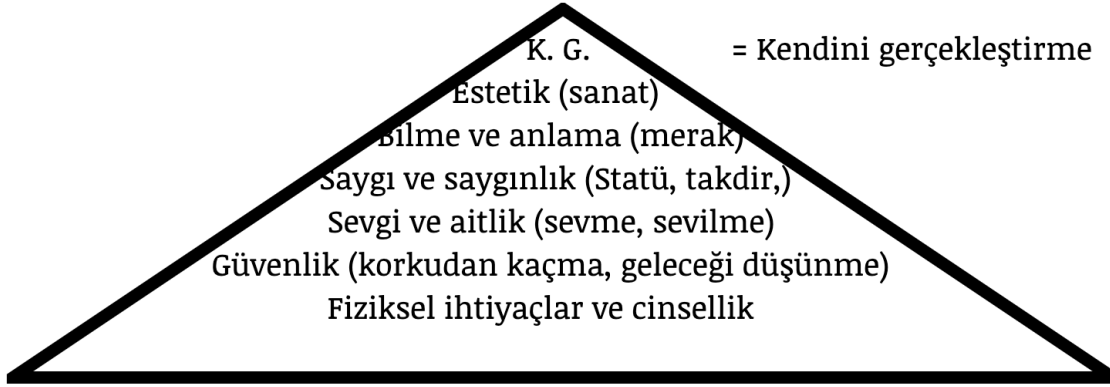
- 1)Kendini tanıma
- 2)Kendini kabullenme
- 3)Çevreyi tanıma
- 4)Karar verme
- 5)Kendini gerçekleştirme (Bireyin var olan potansiyelini en üst düzeyde kullanması)

Hümanist Yaklaşım:

- A.Maslow ve C.Rogeus kurucu öncüler.
- İnsanın özü iyidir.
- İnsan özgürdür.
- Her insanda gelişme ve iyileşme isteği vardır.
- İnsanlar gerçek dünyayı değil, algıladıkları dünyaya tepki verirler. (Empati)
- İnsanlar ihtiyaçlarını gidermek için eylemde bulunur.

İhtiyaçlar Hiyeraşisi:

Öncelik vardır. Altta belli bir oranda gerçekleşmeli ki üst basamaklar gerçekleşebilsin..

Bu tür sorular çözümlenirken davranışa değil altında nedene bakılmalıdır.

- Piramite ilişkin düzeyler kişilik değil davranış özelliklerini yansıtır. Yani kişinin düzeyi değil davranış düzeyi olur.

Kendinin gerçekleştiren insanların özellikleri:

A)Maslow'a göre:

- 1)Kendini ve başkalarını olduğu gibi kabul eder.
- 2)Demokratiktir. (Herkese aynı, ayrımcılık yok)
- 3)İnsanlıkla özdeşim kurmuştur.
- 4)Bir probleme yönelir. (Toplumsal konuları çözmekte sorumlu hissederler)
- 5)Doğal, içten ve spotondur. (Yapmacık değil)
- 6)Yaratıcıdır.
- 7)Nüktedandır. (ince mizah sahibidir.)

8) Takdir eder

9) Az sayıda yakın ilişkileri vardır.

10) Yalnız kalabilir (korkmaz)

11) Amaçla-aracı, iyi-kötüyü ayırt edebilir.

12) Kültüre saygılı, kültürlenmeye karşı (körü körüne kabul etmez)

13) Hep, hiç gibi ifadeler kullanmazlar

B) Rogeus'a göre:

1) Yaşantılara açık olma. (Gerçekliği çarpıtmadan algılamaktır.)

2) Varoluşsal biçimde yaşama. (Anı yakalama ve duygular oluşurken yakalama)

3) Organizmaya güven. (İhtiyaçlarının farkında olur, doğru karar verdiğiğine inanma)

4) Tam fonksiyonda bulunma. (Güçlerini kullanma, tam olarak yaşama)

Rehberlik ilkeleri:

1) Demokratik ve insancıl anlayış

- İnsan değerlidir, seçme özgürlüğü vardır. Güven ön koşuldur.

2) Özerlik:

- Bireylerin kendilerine yeterli duruma gelebilmesi için rehberlik hizmetlerinin sunulmasıdır.
- Birey adına yapılan bir iş varsa

3) Bireysel Farklılıklara saygı:

- Her bireyden aynı şey bekleniyorsa

4) Gönüllülük:

- Öğrenciler rehberlik hizmeti almaya zorlanamaz
- Öğrencilerin zarar görebileceği önemli bir durum varsa rehberlik hizmetlerinden yararlanabilmeleri için ek çalışmalar yapılmalı.

5) Gizlilik:

- Öğrenci ile yapılan çalışmalar bilgisi ve izni olmadan başka birisiyle paylaşılmamalıdır.

- Öğrencimizin ya da başka bir insanın hayatı söz konusu ise yapılan paylaşımlar ilkenin ihlali sayılmaz.

a) İntihar: Psikolojik danışman (rehberlik öğretmeni) ile paylaşılmalı, daha sonra aile ile paylaşılmalı ve psikiyatriye sevk edilir.

b) Madde bağımlılığı: Psikolojik danışma -> aile -> psikiyatriye sevk

c) İstismar: Psikolojik danışma -> okul müdürü -> polis, aile

Uyarı: Cinsel istismar söz konusu ise emin olmak, delil toplamak, bir süre izlemek, istismarcı ile konuşmak doğru değildir.

6) Her öğrenciye açıktır:

- Bir problemi olan veya olmayan her öğrenci rehberlik hizmetlerini kullanabilir.

7) İşbirliği:

- İlgili kişiler ortak bir anlayış çerçevesinde çalışırlar.

8) Bilimsel ve profesyoneldir:

Eğitimi almış uzman kişiler tarafından yürütülür.

9) Sistemli ve programlıdır:

Planlı ve programlı sistematik şekilde olmalı.

10) Farklılık gösterir:

Okulların özelliklerine göre farklı alanlarda özelleşebilir.

11) Öğretimle bütünleşmiştir:

Eğitimde karşılaşılan bazı eksiklikler rehberlik ile sağlanmaktadır.

12) Bireye ve topluma karşı sorumludur:

Bireye kendi istekleri ile toplumun beklentileri arasında denge kurmasına yardımcı olur.

Rehberliğin gelişimi:

A) Temelleri:

1) Demokrasi fikri:

2) İnsan hakları: (Felsefi)

- 3)Demokratik eğitim
- 4)Meslek ve iş hayatının karmaşıklaşması
- 5)Şehirleşme: (Sosyolojik)
- 6)Kuşak çatışması
- 7)Yabancılaşma
- 8)Bilgi birikiminin artması
- 9)Psikometri'deki gelişmeler (Psikolojik)
- 10)Bireysel farklılıklar
- 11)Duygulara verilen önemin artması

B)Tarihçesi:

- 1908'de ABD Boston'da, F. Persons ilk mesleki büro açmıştır.
- Ülkemizde eğitim alanında, dünyada ise sanayi, meslek alanında ortaya çıkmıştır.
- 1974-75 yılında orta öğretimde rehberlik hizmetleri yaygın olarak başlıyor.
- Ülkemizde 1955 yılında ilk kez Ankara Demirbahçe İlkokulu'nda ilk rehberlik merkezi açılmıştır.
- 7. Milli Eğitim Şurası'nda rehberlik konusu ilk kez ele alındı.